

Jaarverslag 2025 Museum Slager

Inleiding

Het bestuur en de directie kijken met voldoening terug op 2025. Op velerlei terreinen was het een druk, maar ook rijk en succesvol jaar.

Opnieuw zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van het museum. Er zijn forse investeringen gedaan in personeel en gebouw om het museum beter voor te bereiden op de uitdagingen van vandaag en morgen. Dankzij prudent beleid in voorgaande jaren en een financieel succesvol jaar konden deze investeringen worden gerealiseerd. Het is van belang om dit succes in de komende jaren te bestendigen en verder uit te bouwen.

Tentoonstellingen

Voor de derde achtereenvolgende keer trok Museum Slager een recordaantal bezoekers. In totaal vonden 18.400 bezoekers in het afgelopen jaar hun weg naar het museum.

Het jaar begon met de tentoonstelling 'Van paarden en ander moois', waarin het werk van de Bossche kunstenaar Jan Peeters centraal stond. Peeters is aquarellist en verbonden aan de International Watercolor Society. Zijn specialiteit is het portretteren van paarden. Zijn uitzonderlijke kennis van de anatomie en zijn grote beheersing van het medium maken hem tot een van de meest vooraanstaande paardenschilders van dit moment. De tentoonstelling trok dan ook niet alleen kunstliefhebbers, maar ook een groot publiek van paardenliefhebbers. Tijdens en na afloop van de tentoonstelling ontving Peeters meerdere internationale onderscheidingen.

In de zomer stond het museum stil bij de 25e sterfdag van Toon Hermans. Deze nationale icoon, uitgeroepen tot artiest van de twintigste eeuw, bleek ook als beeldend kunstenaar veelzijdig. Museum Slager presenteerde zijn schilderijen in de tentoonstelling 'Heb het leven lief!'. Daarbij werd nadrukkelijk gezocht naar de overeenkomsten tussen zijn geschilderde oeuvre, dat lange tijd relatief onbekend bleef, en zijn publieke optredens in theater en televisie. De grote publieke belangstelling onderstreepte dat Hermans nog altijd breed geliefd is. In het kader van deze tentoonstelling vonden tevens samenwerkingen plaats met de Sint-Janskathedraal en het Oeteldonks Gemintemuzeum.

Na het uitbundige werk van Hermans bood Museum Slager een podium aan Guido van de Griendt. Deze in 2021 overleden kunstenaar vormde met zijn ingetogen werk en kenmerkende blauwe palet bijna een tegenpool van Hermans.

Jan Peeters, *Parijs 2024 (Dinja van Liere op Hermès)*, 2024, aquarel op papier

Met de tentoonstelling 'Harmonie in blauw' bracht Van de Griendt een verstillde, melancholische sfeer in het museum. Naast kunstenaar was hij docent aan de Bossche kunstacademie, waardoor de vergelijking met P.M. Slager en diens zoon Piet zich nadrukkelijk aandiende. Zijn werk werd gepresenteerd naast dat van zijn echtgenote Letje van de Griendt, keramiste en docent aan de kunstacademie in Breda. Desfeervolle expositievormde een passend eerbetoon aan beide kunstenaars, die hiermee voor het eerst museale erkenning voor hun werk ontvingen.

Daarnaast reserveerde het museum ruimte voor een jonge maker, Jan-Hein Arens, die in zijn schilderijen en illustraties met humor reflecteert op de oude meesters.

Naast het organiseren van afzonderlijke tentoonstellingen heeft het museum ook een duidelijke visie ontwikkeld op de onderlinge samenhang tussen de exposities. Het museum werkt vanaf 2026 met een jaarplan waarin drie

tentoonstellingen in samenhang worden ontwikkeld. De primaire uitgangspunten zijn statutair vastgelegd: het museum organiseert tentoonstellingen van beeldende kunst van kunstenaars met een duidelijke connectie met de stad. Daarnaast moet het gaan om realistisch of figuratief werk van hoge kwaliteit. Met deze drie uitgangspunten — stad, realisme en kwaliteit — zijn de keuzemogelijkheden beperkt. Tegelijkertijd streeft het museum naar diversiteit, zowel in de kunstwerken als in de betrokken kunstenaars.

De voorbereiding van tentoonstellingen — groot of klein — is complex en legt grote druk op de beperkte staf van het museum. Daarom zal het museum vasthouden aan slechts drie tentoonstellingen per jaar. Dit betekent tevens dat iedere tentoonstelling voldoende publieksbereik moet genereren om een gezonde bedrijfsvoering te waarborgen.

Voor 2026 resulteert dit in een drieluik dat aansluit bij het bijzondere karakter van het gouden jubileumjaar. Het jaar begint met een tentoonstelling van Renée van Leusden, een lokale kunstenares van internationale faam, die haar carrière begon in de bouwloods van de Sint-Janskathedraal. In 2026 zou zij haar vijftigjarig jubileum als kunstenaar vieren.

Als tegenhanger sluit het museum het jaar af met werk van de jonge Bossche kunstenaar Daniel Douglas. Hoewel hij is opgeleid in de klassieke academische schildertraditie, is zijn werk vernieuwend in zowel vorm als proces, waarbij hij gebruikmaakt van artificial intelligence. Met deze tentoonstelling richt het jubilerende museum nadrukkelijk de blik op de toekomst.

Toon Hermans, *Zelfportret*, z.j., olieverf op doek

Centraal in het jubileumjaar staat de zomertentoonstelling. Hierin wordt aandacht besteed aan het omvangrijke netwerk van beeldend kunstenaars dat actief was in de periode waarin de familie Slager werkte. In een uitgebreide presentatie schetst het museum het artistieke milieu waarin zij leefden en werkten. Onderlinge relaties tussen docenten en leerlingen, concurrenten en collega's, evenals de manieren waarop kunstenaars elkaar beïnvloedden, worden onderzocht en gepresenteerd. Kort gezegd vormt de tentoonstelling een antwoord op de vraag welke kunstenaars de familie Slager zelf zou hebben uitgenodigd voor een jubileumtentoonstelling.

Gezamenlijk brengen deze drie tentoonstellingen de balans in beeld tussen jong talent, gevestigde kunstenaars en de historische verbindingen rondom de familie Slager. Een dergelijk ritme wil het museum ook in de komende jaren voortzetten.

Optreden *Jazzy Toon* met Frits Steeghs, Ton Felices en Jelle Willems

Activiteiten

In aanvulling op de tentoonstellingen organiseert Museum Slager gedurende het jaar diverse activiteiten voor bezoekers. Binnen de lezingencyclus kwam opnieuw een breed scala aan onderwerpen aan bod, die niet alleen op zichzelf interessant waren, maar ook nieuwe perspectieven boden op het werk van de familie Slager: De kerststallen in de Sint-Jan (Jack Kradolfer), Observaties van een beginnend kunstenaar (Jan Peeters), Leven en werk van John Singer Sargent (Thomas Vriens), De film 'Moutarde van Sonansee' (Lisa Wade), Jo Bonger: De illustere Mevr. van Gogh (Hanneke van Heusen) en 'Harmonie in blauw' – kunst, techniek en emotie (Carla van Bree)

Jan Peeters was tijdens de tentoonstelling van zijn aquarellen persoonlijk aanwezig en bood bezoekers de gelegenheid met hem in gesprek te gaan over zijn werk en werkwijze. Tijdens de tentoonstelling rondom Toon Hermans verzorgde diens biograaf en cabaretier Jacques Klöters een lezing. Voor liefhebbers van Hermans' versjes werden daarnaast schrijfworkshops georganiseerd, waarin de verbinding werd gelegd tussen het geschreven woord en zijn kleurrijke schilderijen.

Ook de muzikale traditie binnen de familie Slager wordt in ere gehouden door middel van concerten. Naast klassieke muziek was dit jaar voor het eerst ook jazz geprogrammeerd. Daarbij vormden de bekende liedjes van Toon Hermans het uitgangspunt voor nieuwe en eigentijdse arrangementen.

Educatie

Educatie behoort tot de kernactiviteiten van elk museum en wordt op verschillende manieren en niveaus vormgegeven.

Een belangrijke doelgroep hierin zijn de schoolontvangsten. In 2025 heeft het museum opnieuw een divers aanbod aan educatieve pakketten ontwikkeld voor het primair onderwijs. Afhankelijk van leeftijd en niveau worden beleving en kennis gedeeld rond universele en actuele maatschappelijke thema's, aan de hand van de eigen collectie van het museum. Het schoolbezoek vormt daarbij het hoogtepunt van het educatieve programma en wordt onverminderd positief gewaardeerd.

Het museum participeert in de bovenmuseale projecten *Over gisteren* en *Museumschatjes*. Sinds dit jaar verlopen de contacten met scholen niet meer rechtstreeks via het museum, maar is de koppeling tussen onderwijs en collectiebeherende instellingen volledig gelegd bij Huis 73. Dit heeft in 2025 geleid tot een afname van het aantal boekingen. Met Huis 73 vinden aanvullende gesprekken plaats om hierin verbetering te brengen.

In aanvulling op, en deels ter vervanging van, bestaande educatieve programma's is het museum gestart met een nieuw project: *Het Slagertjesatelier*. Hierin staat niet primair kunst centraal, maar persoonlijke expressie en het ontwikkelen van zelfinzicht bij leerlingen. Dit programma sluit beter aan bij de doelgroep en is bovendien minder arbeidsintensief voor begeleiders, waardoor het duurzaam kan worden ingezet. De eerste pilotprojecten zijn positief verlopen.

Even belangrijk is de volwasseneneducatie. Dit aspect is minder zichtbaar, juist omdat het zich breder door de organisatie heen beweegt. Het museum communiceert zowel intern als extern voortdurend over de eigen

collectie en de thema's die een rol spelen in tijdelijke tentoonstellingen. Daarbij is het van belang feitelijk correcte, begrijpelijke, toegankelijke en inclusieve informatie te verstrekken. Met de aanstelling van een medewerker educatie en diversiteit & inclusie is dit aandachtspunt structureel binnen de organisatie verankerd.

Samenwerking

Museum Slager opereert niet geïsoleerd, maar is al een halve eeuw nauw verbonden met de stad. Dit komt tot uitdrukking in samenwerkingen met diverse partners in 's-Hertogenbosch en daarbuiten, vaak in het kader van tijdelijke tentoonstellingen.

Tijdens de eerste tentoonstelling van 2025, 'Van paarden en ander moois', is actief ingezet op het bereiken van een nieuwe doelgroep. Paardeneigenaren en -liefhebbers zijn benaderd via gespecialiseerde, thematische kanalen, zowel online als offline. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke instroom van bezoekers die het museum eerder niet bezochten. Deze ontwikkeling resulteerde in een samenwerking met The Dutch Masters (voorheen Indoor Brabant), het grootste hippische evenement van Nederland. Daar werd een kleine expositie ingericht die verwees naar de tentoonstelling in het museum.

Een andere belangrijke tentoonstelling was 'Heb het leven lief!', georganiseerd rond de 25e sterfdag van Toon Hermans. Om de volle breedte van zijn kunstenaarschap te tonen, is samenwerking gezocht met de Koningstheateracademie, het Theater aan de Parade en de Verkadefabriek. Daarnaast vonden flankerende presentaties plaats in de Sint-Janskathedraal (poëzie) en het Oeteldonks Gemintemuzejum (carnaval). De coördinerende rol van Museum Slager binnen deze samenwerkingen werd zowel door pers als publiek positief gewaardeerd. Deze samenwerking kwam geheel ten laste van Museum Slager als initiatiefnemer. Kosten voor presentatie, vormgeving, marketing en communicatie werden gezien als investering in een groter publieksbereik. Dit werd gedekt door een toeslag bovenop de entreprijs tijdens de tentoonstelling. De samenwerking is door alledrie de participerende instellingen als succesvol ervaren, zowel inhoudelijk als qua publieksbereik.

In de derde tentoonstelling stond het echtpaar Van de Griendt centraal, beiden verbonden geweest aan de kunstacademies van 's-Hertogenbosch en Breda. In dat kader heeft Museum Slager contacten gelegd met de Bossche kunstacademie (St. Joost School of Art & Design – Avans).

Met Avans wordt verder gewerkt aan een samenwerking om de historische banden tussen de kunstacademie en de familie Slager te versterken. Deze samenwerking heeft grote vertraging opgelopen door onvoorziene personele omstandigheden bij de onderwijsinstelling, maar wordt inmiddels in aangepaste vorm voortgezet. Het uitgangspunt is dat de Academie met ingang van 2027 jaarlijks met nieuw werk reflecteert op zowel de vaste collectie van Museum Slager als de tijdelijke tentoonstellingen.

Naast incidentele en projectmatige samenwerkingsverbanden, vormt Museum Slager ook langdurige partnerschappen op het gebied van collectie met de gemeenten 's-Hertogenbosch en Vught, Het Noordbrabants Museum, het Van Abbe Museum en de Sociëteiten Amicitia en de Zwarte Arend.

In het kader van de maatschappelijke verantwoordelijkheid werkt het museum samen met Cello (maatschappelijke zorg), Nieuwenhagen (zorg), het COA (vluchtelingen zorg) om mensen met een afstand tot cultuur te faciliteren.

Tot slot maakt de directie van Museum Slager deel uit van DOCIS, waarbij regelmatig overleg is met (vrijwel) alle culturele instellingen binnen de gemeente om de krachten te bundelen en best practices te delen.

Organisatie

Bestuur

Op 31 december 2025 was het bestuur van de Stichting P.M.Slager als volgt samengesteld:

Prof. mr. drs. J.S.L.A.W.B. Roes (voorzitter)
M.A.J.W. Aarts (algemeen bestuurslid)
J.W.J. van Houten RA (penningmeester)
mr. P.G.T. Lindeman-Verhaar (a.b.)
mr. M.P.W.M. van den Oord (secretaris)
drs. A.C.J.M. van Poppel (a.b.)
G.A.J. Ubink (a.b.)

In de loop van het jaar trad de heer C.A. van Rooden af als penningmeester van het museum en werd opgevolgd door de heer Van Houten.

Medewerkers

Dewerkzaamheden binnen Museum Slager worden voor een belangrijk deel uitgevoerd door vrijwilligers. Zij worden ondersteund door een staf van 2 FTE, verdeeld over drie medewerkers in loondienst.

De dagelijkse leiding is in handen van de directeur, die wordt ondersteund door een directie-assistent. Daarnaast is er een medewerker belast met educatie en diversiteit & inclusie.

De verantwoordelijke medewerker voor tentoonstellingsbeheer, bereikte dit jaar de AOW-gerechtigde leeftijd en nam afscheid van het museum. Tevens kwam een einde aan de samenwerking met de junior-conservator wier aanstelling werd bekostigd vanuit het conservatorenstipendium van het Cultuurfonds.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn onmisbaar in de culturele sector en Museum Slager vormt daarop geen uitzondering. Wij zijn onze vrijwilligers zeer erkentelijk voor hun inzet. Circa vijftig vrijwilligers zetten zich in voor het museum, waarvan het merendeel actief is als gastheer of gastvrouw. Zij ontvangen

bezoekers, verstrekken informatie en bemensen de balie en de museumwinkel. Daarnaast verzorgen zij koffie, thee en andere faciliteiten voor onze gasten.

Naast deze werkzaamheden zijn er vrijwilligers met specifieke taken. Zij nemen deel aan commissies op het gebied van collectie, communicatie, educatie, lief & leed, tentoonstellingen en vriendenbeleid, of zijn actief als archiefbeheerder, depotbeheerder, kasbeheerder, klusjesman, rondleider, roostermaker of weekendcoördinator.

De inzet van zoveel betrokken vrijwilligers brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee. Het museum streeft ernaar hen zo goed mogelijk in te werken en te begeleiden. Waar voorheen vooral de nadruk lag op praktische werkzaamheden, bood het museum dit jaar voor het eerst ook een inhoudelijke cursus aan over de familie Slager en het door hen voortgebrachte oeuvre. Hiermee kunnen wij enerzijds de kwaliteit van onze dienstverlening versterken en anderzijds tegemoetkomen aan de persoonlijke interesse van onze vrijwilligers.

Naast hun inzet op roosterbasis organiseert Museum Slager bijeenkomsten en uitstapjes die bijdragen aan de onderlinge verbondenheid. Ook voor oud-vrijwilligers worden ontmoetingen georganiseerd, zodat zij betrokken kunnen blijven bij het museum en bij elkaar. Dit initiatief wordt zeer gewaardeerd.

Vrienden

Ook in 2025 is het aantal Vrienden dat Museum Slager een warm hart toedraagt verder gegroeid. Naast een aantal Erevrienden, die kosteloos Vriend zijn, werd het museum eind 2025 financieel ondersteund door ruim 140 Vrienden. Zij vormen een belangrijke groep ambassadeurs die de naamsbekendheid van het museum vergroten.

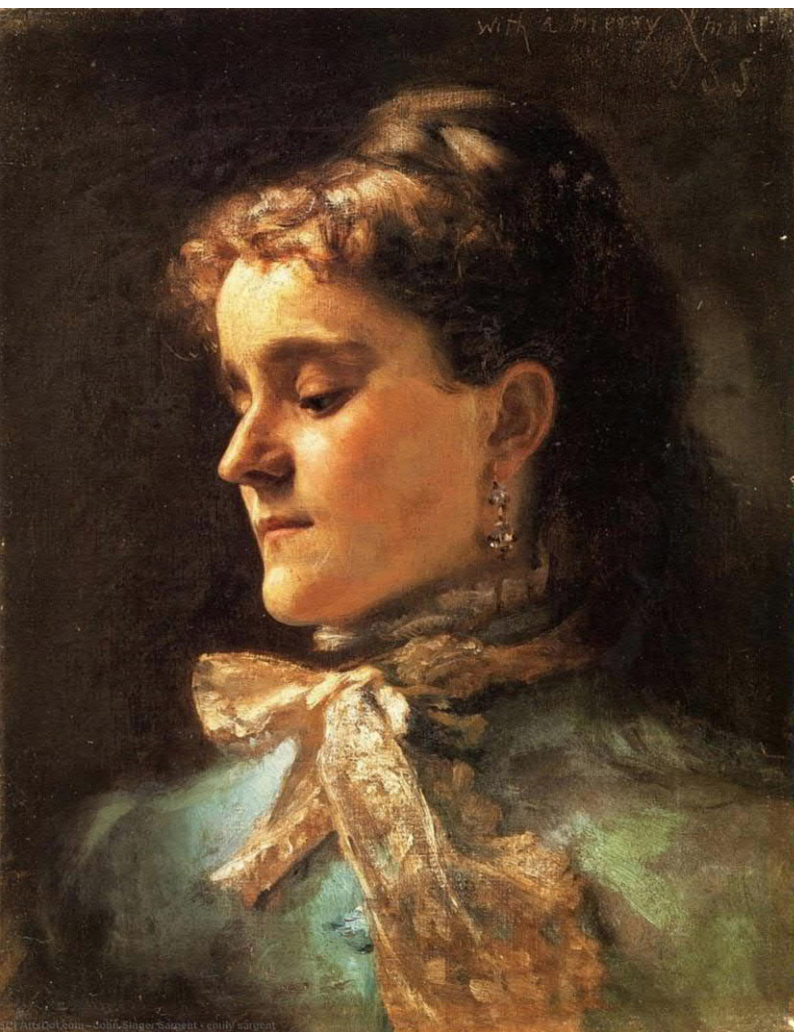
Voor onze Vrienden, maar ook voor belangstellenden die dat nog niet zijn, organiseerde het museum in 2025 een groot aantal activiteiten. Sommige daarvan sloten direct aan bij de tentoonstellingen van dat moment, zoals de lezing van Jan Peeters over zijn *Observaties* van een beginnend kunstenaar, de filmvertoning *Moutarde* van Sonja van Son, het concert *Jazzy Toon* naar aanleiding van het werk van Toon Hermans en de lezing van Carla van Bree over 'Harmonie in blauw'.

Andere lezingen stonden in het teken van bijzondere herdenkingsmomenten, zoals *De illustere mevrouw Van Gogh* door Hanneke van Heusen en John Singer Sargent door Thomas Vriens. Ook vond in mei een bijzonder gitaarconcert plaats van Glenn de Roo, die het publiek verraste met composities van voornamelijk Spaanse oorsprong.

Naast particuliere Vrienden heeft het museum in 2025 tevens de basis gelegd voor een zakelijk vriendennetwerk. Dit netwerk zal gedurende het jubileumjaar 2026 verder worden uitgerold. Een extra bestuurslid zal als portefeuillehouder op dit punt worden benoemd. Hiermee beoogt het museum niet alleen het draagvlak zichtbaar te maken en te vergroten, maar ook aanvullende inkomsten te genereren ter ondersteuning van de organisatie.

Links: John Singer Sargeant, *Portret van Emily Sargent*, 1877, olieverf op doek, privécollectie.

Rechts: P.M. Slager, *Portret van Jeannette Slager*, 1901, olieverf op doek, Museum Slager

Codes en richtlijnen

Code Diversiteit en Inclusie

Diversiteit en Inclusiviteit zijn belangrijke waarden voor het museum. Dat begint met het aanstellen van personeel en het bieden van een veilige en inclusieve werksfeer. Dat vertaalt zich ook naar de vrijwilligers die we werven. Wij willen nadrukkelijk openstaan voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voor hen die hun inzet voor Museum Slager gebruiken als werkervaring, re-integratie of heroriëntatie.

Inhoudelijk maken we ruimte voor andere verhalen, ook over de eigen collectie. Er worden andere keuzes gemaakt

om een diverser beeld te scheppen en te presenteren aan onze bezoekers. Door diversiteit en inclusie expliciet te integreren in de taakomschrijving van medewerkers, borgen we deze thema's als continue aandachtspunten. Dat geldt niet alleen voor inhoudelijke thema's, maar zeker ook voor de vorm waarin we onze presentaties gieten.

Het museum heeft een samenwerkingsverband met Nieuwehagen. Op deze locatie is een verpleeghuis gesitueerd, maar vindt ook geriatrische zorg plaats voor externen. Met name zijn zij gespecialiseerd in dementieproblematiek. Museum Slager

ontvangt periodiek een groep bewoners en cliënten. De huiselijke ontvangst, in combinatie met de collectie waarin het Bossche verleden een prominente rol spelen, worden goed ontvangen door de gasten van Nieuwenhagen en biedt hen een tijdelijke ontsnapping uit hun beperkte leefwereld. Het museum biedt het ontvangst, inclusief koffie, thee en een aangepaste rondleiding, om niet aan.

Het museum werkt samen met Cello, een organisatie die ondersteuning biedt aan mensen met een beperking. De instelling richt zich op het bevorderen van zelfstandigheid, participatie en kwaliteit van leven, door begeleiding, behandeling en activiteiten op maat aan te bieden. Samen met Cello ontwikkelen wij educatieve en promotionele video's, waarin gebruik wordt gemaakt van de inzet van mensen met een beperking.

Governance Code Cultuur

Museum Slager onderschrijft de Governance Code Cultuur en past de principes daarvan toe in bestuur, toezicht en organisatie. Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid en houdt toezicht op de uitvoering daarvan door de directie. De dagelijkse leiding van het museum is belegd bij de directie, binnen de door het bestuur vastgestelde kaders. Het bestuur vergadert periodiek en wordt daarbij geïnformeerd over de inhoudelijke, organisatorische en financiële gang van zaken binnen het museum.

Bij de samenstelling van het bestuur wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van deskundigheden en achtergronden met diversiteit, deskundigheid en betrokkenheid bij de culturele sector als belangrijke aandachtspunten.

Integriteit en zorgvuldigheid zijn leidende principes in het handelen van bestuur en organisatie. Eventuele (mogelijke)

(p.12) Bewoners van Nieuwenhage worden gratis ontvangen met een programma dat op hen is afgestemd.

belangenverstrengeling wordt vermeden en, indien aan de orde, tijdig en transparant besproken binnen het bestuur.

Museum Slager hecht aan een open en lerende organisatiecultuur, waarin ruimte is voor reflectie en voortdurende verbetering. De Governance Code Cultuur wordt niet primair gehanteerd als toetsingskader, maar juist als praktisch instrument om de kwaliteit van de organisatie verder te versterken.

In het verslagjaar 2025 is de toepassing van de Code binnen deze kaders onverminderd voortgezet. Er hebben zich geen situaties voorgedaan die aanleiding gaven tot afwijking van de principes van de Governance Code Cultuur.

Fair Practice Code

Museum Slager kent de Fair Practice Code en past deze ook toe. In lijn met de uitgangspunten van de Fair Practice Code heeft het museum in de afgelopen periode bewust geïnvesteerd in het versterken van de organisatie door werkzaamheden niet langer primair op zzp-basis, maar in loondienst te organiseren. Deze keuze draagt bij aan meer continuïteit, professionaliteit en een duurzamere inzetbaarheid binnen de organisatie.

Tegelijkertijd heeft deze ontwikkeling geleid tot een substantiële stijging van de structurele personeelslasten, bij een gelijkblijvende formatie en omvang van de werkzaamheden. De overgang naar loondienst heeft daarmee geleid tot een vrijwel verdubbeling van de arbeidskosten op onderdelen van de organisatie.

Deze verschuiving is gerealiseerd binnen de bestaande financiële kaders, vooruitlopend op structurele verhoging van de subsidie. Dit vraagt om een scherpere afweging tussen ambities, personele inzet en beschikbare middelen, en onderstreept het belang van een stabiele en toereikende financieringsbasis om de gekozen kwaliteits- en arbeidsvoorwaarden te kunnen borgen.

Publiek, marketing en communicatie

Museum Slager heeft in 2025 een recordaantal van 18.400 bezoekers ontvangen, een stijging van ruim 7% ten opzichte van het voorgaande jaar, dat eveneens als recordjaar kon worden aangemerkt. Alle drie de tentoonstellingen konden rekenen op bovengemiddeld veel belangstelling. De zomertentoonstelling *Heb het leven lief* spande met ruim 11.000 bezoekers de kroon. De 10.000ste bezoeker van deze Toon Hermans-tentoonstelling werd feestelijk ontvangen.

Deze ontwikkeling bevestigt dat het museum zijn publiek steeds beter weet te bereiken. Daarbij vormt het Culturele Doelgroepenmodel een belangrijk instrument om inzicht te krijgen in bezoekersprofielen, interesses en mediagedrag. Het publiek van Museum Slager bestaat voor een belangrijk deel uit Klassieke Cultuurliefhebbers.

Deze groep vormt de primaire focus van zowel de betaalde als onbetaalde marketing- en communicatieactiviteiten. Uit publieksonderzoek blijkt dat deze doelgroep goed wordt bereikt en dat het aanbod aansluit bij hun voorkeuren.

Het museum beschouwt het Culturele Doelgroepenmodel niet als een vaststaand kader, maar als een hulpmiddel om het publiek beter te begrijpen. In de praktijk blijkt dat bezoekers niet uitsluitend vanuit culturele voorkeuren naar het museum komen. Het onderwerp van een tentoonstelling, persoonlijke interesses, lokale betrokkenheid of een samenwerking met een maatschappelijke partner kunnen minstens zo bepalend zijn voor een bezoek.

Daarom richt Museum Slager zich, naast de Klassieke Cultuurliefhebber, ook op andere doelgroepen binnen het model, zoals de Weelderige Cultuurminnaar en de Sociale Cultuurhopper. Daarnaast wordt per tentoonstelling gekeken naar specifieke publieksgroepen die zich niet altijd eenvoudig binnen de bestaande categorieën laten plaatsen. Voorbeelden hiervan zijn keramisten, paardenliefhebbers, theaterliefhebbers en andere groepen die via een inhoudelijk thema of een bijzondere samenwerking worden aangesproken. Voor iedere tentoonstelling wordt een gerichte campagne ontwikkeld die aansluit bij zowel de inhoud als de beoogde bezoekers.

Tegelijkertijd stelt het museum vast dat met een bezoekersaantal richting de 20.000 per jaar de grenzen van de fysieke capaciteit in zicht komen. Op piekmomenten zijn onder meer garderobe, koffieruimte, toiletten en filmzaal niet langer toereikend. Aangezien fysieke uitbreiding vanwege de status als rijksmonument geen reële optie is, ligt de nadruk steeds sterker op het spreiden van bezoekers. Het museum streeft daarbij naar een evenwichtiger verdeling van

bezoek over de week en over de dag, zodat de publieksvoorzieningen ook op drukke momenten optimaal kunnen functioneren.

Deze ontwikkeling maakt duidelijk dat publieksbereik niet alleen een kwestie is van groei, maar ook van balans. Museum Slager ziet zijn publiek niet als één homogene groep, maar als een verzameling van bezoekers met uiteenlopende achtergronden, interesses en verwachtingen. Het museum wil een toegankelijke en betekenisvolle plek zijn waar beeldende kunst wordt verbonden met verhalen over de stad, de kunstenaars en de context waarin het werk tot stand is gekomen.

Als stadsmuseum met een uitgesproken focus op figuratieve en realistische kunst richt Museum Slager zich primair op bezoekers uit 's-Hertogenbosch en de regio, zonder daarbij de bredere nationale en incidenteel internationale

Frans Slager, *Gezicht op de Sint-Jan vanaf het Sint-Jacobskerkhof*, 1931, olieverf op doek, Museum Slager..

belangstelling uit het oog te verliezen. De verbondenheid met de stad vormt daarbij een belangrijk uitgangspunt in zowel programmering als publieksbenadering.

De publieksaanpak is gebaseerd op drie samenhangende uitgangspunten. Allereerst wordt ingezet op verankering in de stad, waarbij samenwerking met lokale culturele, educatieve en maatschappelijke partners een belangrijke rol speelt. Daarnaast wordt gewerkt met thematische aanknopingspunten die per tentoonstelling verschillen en aansluiten bij specifieke interesses van bezoekers. Tot slot wordt nadrukkelijk ingezet op het bereiken van nieuw publiek, onder meer via samenwerkingen buiten de traditionele museumcontext en door laagdrempelige presentaties.

De komende jaren blijft het museum inzetten op het versterken van de publieksverbinding, binnen de grenzen van de beschikbare fysieke ruimte. Daarbij ligt de nadruk op het behouden van een stabiel bezoekersaantal, het vergroten van de inhoudelijke beleving en het stimuleren van herhaalbezoek. Samenwerkingen binnen de stad en regio blijven hierin een belangrijk instrument.

De publieksontwikkeling wordt jaarlijks gevolgd aan de hand van bezoekersaantallen, samenstelling van het publiek en reacties van bezoekers. Op basis daarvan worden programmering en publieksbenadering waar nodig bijgesteld, steeds in balans met de organisatorische en fysieke mogelijkheden van het museum.

Duurzaamheid

Museum Slager beschouwt duurzaamheid als het vermogen om ook op lange termijn culturele, maatschappelijke en organisatorische waarde te creëren. Daarbij sluit het museum aan bij de drie dimensies van duurzaamheid: sociaal (People), ecologisch (Planet) en economisch-organisatorisch (Profit).

Sociale duurzaamheid (People)

Museum Slager draagt bij aan een duurzame samenleving door kunst toegankelijk te maken voor een breed publiek en door verbindingen te leggen tussen cultuur en maatschappelijke vraagstukken.

In 2025 is samengewerkt met onder meer zorginstellingen, Cello, het COA, Huis73, Theater aan de Parade en andere maatschappelijke partners. Speciale aandacht ging uit naar programma's voor ouderen, mensen met dementie en nieuwe inwoners van de stad. Daarnaast investeert het museum in educatie en publieksactiviteiten die kennis van de Bossche beeldende kunst overdragen aan nieuwe generaties.

Ook binnen de organisatie wordt gewerkt aan sociale duurzaamheid. In 2025 is verder invulling gegeven aan de Code Diversiteit & Inclusie en aan de Fair Practice Code. Vrijwilligers, medewerkers en bestuur vormen de basis voor een duurzame en toekomstbestendige organisatie.

Tom Slager, *Lente*, z.j., olieverf op doek, Museum Slager.

Ecologische duurzaamheid (Planet)

Museum Slager streeft ernaar zorgvuldig om te gaan met materialen, middelen en voorzieningen. Circulariteit vormt de basis van ons beleid. Daarom maken wij zoveel mogelijk gebruik van bestaande presentatiematerialen en beoordelen wij kritisch of voor tentoonstellingen nieuwe materialen nodig zijn.

Omdat het museum is gevestigd in een historisch pand zijn de mogelijkheden voor bouwkundige verduurzaming beperkt. Binnen deze randvoorwaarden wordt gezocht naar mogelijkheden om energie- en materiaalgebruik te beperken zonder afbreuk te doen aan collectiebeheer, publieksontvangst en presentatiekwaliteit.

Economische en organisatorische duurzaamheid (Profit)

Een duurzaam museum vereist een gezonde organisatie en een verantwoorde bedrijfsvoering. In 2025 is verder geïnvesteerd in professionalisering van de organisatie, collectiebeheer, archiefvorming en kennisborging. Tevens is de personele capaciteit uitgebreid om de continuïteit van de organisatie beter te kunnen waarborgen.

Het museum streeft naar een financieel gezonde exploitatie waarbij publieke middelen zorgvuldig worden ingezet en tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor ontwikkeling van de collectie, programmering en publieksactiviteiten.

Culturele duurzaamheid

Naast bovengenoemde dimensies ziet Museum Slager het als zijn kerntaak om bij te dragen aan culturele duurzaamheid. Het museum verzamelt, beheert, onderzoekt en presenteert het werk van Bossche kunstenaars en bewaart daarmee een belangrijk deel van het culturele geheugen van de stad.

Door collectiebeheer, archiefvorming, onderzoek, (online) publicaties en tentoonstellingen blijft kennis over ruim anderhalve eeuw Bossche beeldende kunst beschikbaar voor huidige en toekomstige generaties. Deze functie vormt een essentieel onderdeel van de maatschappelijke waarde van het museum en draagt bij aan het behoud van de culturele identiteit van 's-Hertogenbosch.

Vooruitblik 2026

In 2026 zal het museum de ingezette lijn voortzetten door onder meer verdere professionalisering van collectiebeheer, versterking van de maatschappelijke samenwerking, uitvoering van de Fair Practice Code en verdere ontsluiting van kennis over Bossche kunstenaars. Daarbij blijft het museum zoeken naar mogelijkheden om de ecologische impact van zijn activiteiten verder te beperken binnen de mogelijkheden van een kleinschalige museale organisatie.

Collectie

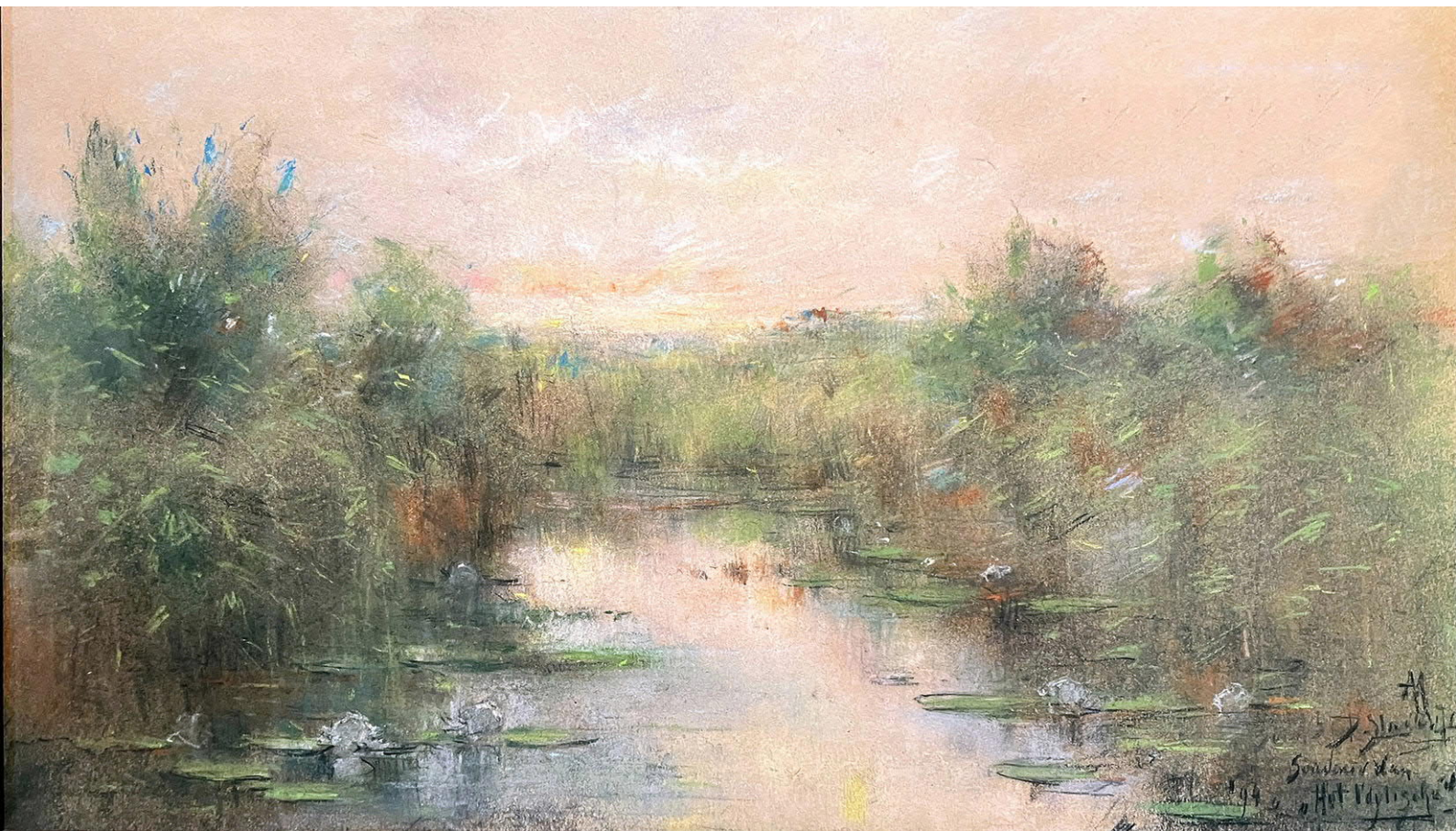
In de afgelopen jaren is de collectie geïnt inventariseerd en is vastgesteld dat een aantal werken restauratie behoefde. Onze vaste restaurator en adviseur, Michel van de Laar, heeft dit traject in de loop van 2025 afgerond, waardoor de collectie schilderijen zich thans in goede conditie bevindt. Een deel van de werken zou baat hebben bij een schoonmaakbeurt, maar indien de conditie stabiel blijft, wordt hiermee gewacht tot het moment waarop de werken opnieuw voor presentatie in de zalen worden geselecteerd.

De archiefcollectie van Museum Slager is uniek. Wat ooit is ontstaan als familiearchief, is in de loop der tijd uitgegroeid tot een volwaardig museumarchief. De vele persoonlijke en historische documenten vormen een waardevolle bron voor verbreding en verdieping van de kunstcollectie van het museum. Het archief is ondergebracht in een ruimte die bij de bouw van het pand dienstdeed als kantoor van de verzekeringsmaatschappij 'De Groote Bossche van 1838' en werd gebruikt als brandkast voor polissen. Hoewel de ruimte groot genoeg is, voldeed deze niet langer aan de hedendaagse veiligheids- en klimaateisen voor collectie

en medewerkers. Daarom is in de loop van het jaar besloten de ruimte, bekend als de 'kluis', opnieuw in te richten. De financiering hiervan is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Mr. Paul de Gruyter Fonds.

De collectie is uitgebreid door middel van schenkingen en gerichte aankopen. Het museum is daarbij in toenemende mate selectief in het accepteren van schenkingen en het doen van aankopen. Reden hiervoor is met name de beperkte depot- en presentatieruimte, waardoor een verantwoord beheer en behoud van de collectie onder druk staan. Dit structurele ruimtegebrek beïnvloedt in toenemende mate de mogelijkheden voor optimale bewaarcondities.

Het museum werkt met een driejaarlijkse cyclus waarbij het hele museum heringericht wordt. Daarnaast wordt periodiek een ruimte gereserveerd waar recente verwervingen worden getoond aan het publiek. Dit zorgt niet alleen voor welkome afwisseling, maar heeft ook een stimulerende werking voor potentiële schenkers.

Huisvesting

Museum Slager is gevestigd in een gebouwencomplex, bestaande uit een voormalig kantoorpand en aanpalende woningen, die in de loop van de afgelopen halve eeuw met elkaar zijn verbonden. Het geheel is aangewezen als rijksmonument, waarvoor tevens een SIM-subsidie is toegekend. In 2025 is een nieuwe vijfjarige onderhoudscyclus gestart, gericht op de duurzame instandhouding van het pand. In het verslagjaar is de zolder van het museum voorzien van een dakkapel, waardoor deze ruimte beter benut kan worden.

Binnen het bestuur is daarnaast gesproken over de wenselijkheid en noodzaak om op langere termijn de huidige huisvesting te heroverwegen. Er zijn daarbij zwaarwegende inhoudelijke, financiële en juridische factoren die een eventuele verhuizing bemoeilijken. Tegelijkertijd wordt onderkend dat het op termijn lastig zal zijn om de huidige groei en ontwikkeling binnen de bestaande locatie te blijven accommoderen.

Boven het museum bevinden zich sinds 2016 twee huurappartementen waar voor de realisatie destijds een hypothecaire lening werd afgesloten. De huuropbrengsten, onderhoudskosten en rentelasten zijn verantwoord in de staat van baten en lasten van Museum Slager.

links: P.M. Slager, *Souvenir van het Idyllische*, z.j., pastel op papier, Museum Slager. In 2025 verwierf Museum Slager dit werk door schenking. Het is een zeldzaam exemplaar van een landschap van de hand van Peterus Marinus Slager.

rechts: het pand van de voormalige verzekeringsmaatschappij “Groote Bossche van 1838”, thans onderdeel van Museum Slager.

Toelichting op de financiën

Baten en lasten 2025

De baten stegen in 2025 met 14% tot € 386.497 (2024: € 338.054). De opbrengsten uit tentoonstellingen en structurele bijdragen van Vrienden lagen in 2025 37% hoger dan in 2024.

Met name de tentoonstelling 'Heb het leven lief!' trok veel bezoekers en genereerde naast extra entree-inkomsten ook courtage uit de verkoop van geëxposeerde werken. De structurele baten, waaronder de subsidie van de gemeente en de verhuur van appartementen, namen met 4% toe.

De incidentele baten uit projectsubsidies daalden, conform het gevoerde beleid, met 61%.

Personeelskosten stegen met 6% tot € 121.213 (2024: € 114.517) wegens het door wetgeving ingegeven besluit om kernpersoneel niet meer in te huren maar als werknemers aan te nemen. De overige lasten daalden met 9% tot € 120.810 (2024: € 133.232), met name door kosteneffectiviteit en gedeeltelijke teruggave van de energiebelasting.

Het resultaat 2025 ad € 80.838 (2024: € 22.868) wordt voor € 66.158 (2024: € 14.626) toegevoegd aan de bestemmingsreserve wegens stijgende reserveringen voor verduurzaming en onderhoud van het monumentale pand. Daarnaast wordt € 14.680 ofwel 4% van de baten (2024: 2%) toegevoegd aan het stichtingsvermogen.

Balans 31 december 2025

De nettoschuld (schulden aan kredietinstellingen minus liquide middelen) is afgenomen door goede operationele cashflow in 2025 en bedraagt op 31 december 2025 € 35.103 (31 december 2024: € 78.381). De stichting is ruim voldoende in staat om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen: de current ratio is eind 2025 2,5 (eind 2024: 2,0).

Investerings in 2025 betreffen met name onderhoud aan het dak en de herinrichting van het archief (de kluis). De bestemmingsreserve is gestegen van € 122.301 naar € 188.459 en zal komende jaren verder worden gevormd en verbruikt wegens instandhouding en verduurzaming van het pand. Het pand is niet in de balans gewaardeerd omdat er een testamentaire verplichting op rust.

De solvabiliteit (exclusief reserves) in 2025 gestegen van 5% naar 8%. Het stichtingsvermogen ad € 34.499 (31 december 2024: € 19.820) dient ter waarborging van de continuïteit van het museum en is een buffer voor tegenvallende inkomsten of onverwachte uitgaven. Het bestuur streeft ernaar om in de komende jaren een vermogenspositie op te bouwen die toereikend is om vaste personeelslasten tenminste twaalf maanden te kunnen dragen.

Tot slot

Eind 2025 bevindt het museum zich op een belangrijk moment in zijn ontwikkeling. Niet alleen omdat 2026 het jaar is waarin het 50-jarig jubileum wordt gevierd, maar ook omdat het museum bewust en proactief inzet op een volgende stap in kwaliteit en professionalisering. Museum Slager neemt het initiatief door te investeren in kwaliteit en de uitgangspunten van de Fair Practice Code consequent te volgen. Aan deze ambitie zijn vanzelfsprekend ook risico's verbonden, omdat de kosten in deze fase voor de baten uitgaan.

Het is de verwachting dat deze ontwikkeling wordt herkend en ondersteund door overheden, media en publiek. De eerste signalen zijn positief, al geldt daarbij dat één zwaluw nog geen zomer maakt. Met een beperkte formatie van 1,5 fte, oplopend naar 2,0 fte in 2026, blijft het realiseren van de ambities een stevige opgave.

Het bestuur volgt deze ontwikkeling nauwgezet, maar spreekt tegelijkertijd het vertrouwen uit in de organisatie om de ingezette koers vast te houden en de resultaten van het afgelopen jaar verder uit te bouwen.

's-Hertogenbosch, 12 juni 2026,

J.S.L.A.W.B. Roes, voorzitter

M.P.W.M. van den Oord, secretaris

Jaarrekening 2025

Balans per 31 december 2025

Activa

(Na voorstel resultaatbestemming)

		31 dec 2025		31 dec 2024
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		272.877		231.241
Vlottende activa				
Vorderingen		45.396		49.234
Liquide middelen		122.471		85.555
Totaal		440.744		366.030

Passiva

(Na voorstel resultaatbestemming)

		31 dec 2025		31 dec 2024
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Stichtingsvermogen	34.499		19.820	
Bestemmingsreserves	188.459		122.301	
		222.958		142.121
Langlopende schulden		151.098		157.573
Kortlopende schulden		66.688		66.336
Totaal		440.744		366.030

Staat van baten en lasten over 2025

	2025	2024
	€	€
Baten	386.497	338.053
Som der exploitatiebaten	386.497	338.053
Inkoopwaarde van de baten	28.006	25.111
Personeelslasten	121.213	114.517
Afschrijvingen en waardeveranderingen	33.342	37.887
Overige lasten	120.810	133.232
Som der exploitatielasten	303.371	310.747
Exploitatieresultaat	83.126	27.306
Financiële baten en lasten	-2.288	-4.438
Resultaat	80.838	22.868
Resultaatbestemming		
Stichtingsvermogen	14.680	8.242
Bestemmingsreserves	66.158	14.626
Bestemd resultaat	80.838	22.868

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten

De activiteiten van Stichting P.M. Slager, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch, bestaan voornamelijk uit:

- Het bevorderen van de cultuur en cultuurhistorie in het algemeen;
- Het in stand houden van een museum aan de Choorstraat 8, 10 en 16 te 's-Hertogenbosch;
- Het verhuren van 2 appartementen aan de Choorstraat te 's-Hertogenbosch;
- Het verwerven en ter bezichtiging stellen van voorwerpen van beeldende kunst, die zijn vervaardigd door leden van de kunstschilders familie Slager en daaraan verwante personen, daterend vanaf het jaar achttienhonderdvijftig, van kunstenaars afkomstig uit of gewerkt hebbende te 's-Hertogenbosch en omgeving. Ook andere in deze sfeer en stijl passende kunstuitingen, uit 's-Hertogenbosch en omgeving afkomstig, kunnen tot de collectie van de stichting behoren, alsmede die voorwerpen die een sfeer versterkende rol in het museum kunnen spelen;
- Voorwerpen als bovengenoemd in stand te houden en deze nimmer te vervreemden, tenzij dit taatste geschiedt om andere kunstobjecten in eigendom van de stichting in goede staat te houden dan wel te restaureren;
- De huidige locatie aanhouden, en
- Een lijst van de collectie van de voorwerpen samen te stellen en deze te deponeren bij de notaris.

Locatie feitelijke activiteiten

Stichting P.M. Slager is feitelijk gevestigd te 's-Hertogenbosch en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41080382.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting P.M. Slager zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van RJK C1 en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Indien van toepassing heeft, ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden, herrubricering van vergelijkende cijfers plaatsgevonden.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële fouten

In het boekjaar 2024 is een stelselwijziging doorgevoerd waarbij de bestemmingsreserve groot onderhoud is omgezet in een voorziening groot onderhoud. Gebleken is dat deze verwerking in strijd is met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, aangezien geen sprake was van een verplichting die kwalificeert voor opname als voorziening.

In 2025 is deze fout hersteld. Dit herstel is verwerkt alsof de fout zich niet heeft voorgedaan. Het eigen vermogen per ultimo 2024 is daartoe herrekend en het cumulatieve effect van € 122.301 is verwerkt als een rechtstreekse mutatie in het beginvermogen van 2025.

De vergelijkende cijfers over 2024 zijn ter wille van de vergelijkbaarheid overeenkomstig aangepast.

Het fouterstel heeft geen effect op het resultaat over 2025, maar leidt tot een verhoging van het eigen vermogen per 1 januari 2025 met € 122.301.

Grondslagen voor waardering activa

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare lasten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactielasten indien materieel. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactielasten is de geamortiseerde

kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de
geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen waarde in het economisch verkeer.

Grondslagen voor waardering passiva

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactielasten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactielasten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde inclusief transactielasten. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

Grondslagen voor baten en lasten

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de baten geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van donaties, subsidies en verhuuropbrengsten. Onder de inkoopwaarde van de baten wordt verstaan de direct aan de baten toe te rekenen lasten.

Subsidiebijdragen worden naar rato van de subsidiabele periode en verrichte prestaties verantwoord. Het saldo (exploitatieresultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten.

Personeelslasten

Stichting P.M. Slager heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt Stichting P.M. Slager verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelslasten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening als onderdeel van het bedrijfsresultaat.

Overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rentebaten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactielasten op de ontvangen leningen.

Toelichting op balans

Materiële vaste activa

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	230.903	186.587
Kunstcollectie	18.106	17.364
Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Inventarissen	23.868	27.290
Totaal	272.877	231.241

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Kunstcollectie	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde 1 januari 2025				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	359.104	17.365	82.835	459.304
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-172.517	-1	-55.545	-228.063
	186.587	17.364	27.290	231.241
Mutaties 2025				
Investerings	66.158	742	8.078	74.978
Afschrijvingen	-21.842	-	-11.500	-33.342
	44.316	742	-3.422	41.636
Boekwaarde 31 december 2025				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	425.262	18.107	90.913	534.282
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-194.359	-1	-67.045	-261.405
	230.903	18.106	23.868	272.877
Afschrijvingspercentage (gemiddeld)	-	-	20,0	
Afschrijvingspercentage van	5,0	-	-	
Afschrijvingspercentage tot	10,0	-	-	

Vorderingen

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren	908	-
Voorziening dubieuze debiteuren	-608	-
	300	-
Belastingvorderingen		
Omzetbelasting	11.995	15.246
Overlopende activa		
Nog te ontvangen entreegelden	20.468	19.247
Overige overlopende activa	12.633	14.741
	33.101	33.988
Totaal	45.396	49.234

Liquide middelen

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Banktegoeden	121.952	85.030
Kasmiddelen	100	100
Kruisposten	419	425
Totaal	122.471	85.555

Eigen vermogen

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Stichtingsvermogen	34.499	19.820
Bestemmingsreserves	188.459	122.301
Totaal	222.958	142.121

Toelichting

Het bestuur van de stichting stelt voor het resultaat de volgende bestemming te geven:

Totaal resultaat volgens de Staat van Baten en Lasten € 80.838,- (positief).

Toename van de vrije reserves: € 14.679,-

Toename van de bestemmingsreserve: € 66.158,-

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door het bestuur is het resultaat reeds als zodanig verwerkt in de jaarrekening.

Langlopende schulden

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen		
Lening Restauratiefonds 819.482.020	72.527	75.802
Lening Restauratiefonds 600.225.102	51.136	53.291
Lening Restauratiefonds 819.482.030	27.435	28.480
Totaal	151.098	157.573

Toelichting

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn niet begrepen in de hierboven genoemde bedragen, maar opgenomen onder de kortlopende schulden.

Langlopende schuld	Looptijd < 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente %
Lening Restauratiefonds 819.482.020	3.275	13.603	58.924	1,50
Lening Restauratiefonds 600.225.102	2.156	8.953	42.183	1,50
Lening Restauratiefonds 819.482.030	1.045	4.519	22.916	3,20

Schulden aan kredietinstellingen - Lening Restauratiefonds 819.482.020

	2025
	€
Stand 1 januari	75.802
Aflossing	-3.275
Stand 31 december	72.527

Dit betreft een hypotheek afgesloten op 1 januari 2016 bij het Restauratiefonds, oorspronkelijk groot € 106.000,-. De looptijd is 360 maanden met een rente van 1,50% per jaar (voor de duur van 10 jaar). De lening wordt annuïtair afgelost. Onder de langlopende schulden is een schuld ad € 58.924,- opgenomen op met een looptijd van langer dan 5 jaar.

De zekerheden zijn toegelicht onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Schulden aan kredietinstellingen - Lening Restauratiefonds 600.225.102

	2025
	€
Stand 1 januari	53.291
Aflossing	-2.156
Stand 31 december	51.136

Dit betreft een hypotheek afgesloten op 16 februari 2017 bij het Restauratiefonds, oorspronkelijk groot € 71.000,-. De looptijd is 360 maanden met een rente van 1,5% per jaar (voor de duur van 10 jaar). De lening wordt annuïtair afgelost. Onder de langlopende schulden is een schuld ad € 42.183,- opgenomen op met een looptijd van langer dan 5 jaar.

De zekerheden zijn toegelicht onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Schulden aan kredietinstellingen - Lening Restauratiefonds 819.482.030

	2025
	€
Stand 1 januari	28.480
Aflossing	-1.045
Stand 31 december	27.435

Dit betreft een hypotheek afgesloten op 1 januari 2016 bij het Restauratiefonds, oorspronkelijk groot € 37.342,-. De looptijd is 360 maanden met een rente van 3,20% per jaar (voor de duur van 10 jaar). De lening wordt annuïtair afgelost. Onder de langlopende schulden is een schuld ad € 22.916,- opgenomen op met een looptijd van langer dan 5 jaar.

De zekerheden zijn toegelicht onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Kortlopende schulden

	31 dec 2025	31 dec 2024
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen		
Aflossingsverplichtingen	6.476	6.363
Leveranciers en handelskredieten	5.418	4.035
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing- en premies		
Loonheffing	3.746	1.178
Premies sociale verzekeringen	2.749	2.786
	6.495	3.964
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidies SIM	25.573	21.311
Waarborgsommen	5.695	5.695
Reservering accountantslasten	5.000	8.500
Vooruitontvangen huur	4.052	942
Reservering vakantiedagen	3.319	-
Reservering vakantiegeld	3.279	1.021
Nog te betalen netto lonen	1.191	-
Vooruitontvangen bedragen	190	11.499
Nog te betalen bedragen	-	3.006
	48.299	51.974
Totaal	66.688	66.336

Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen**

Zekerheden:

Ten aanzien van leningen bij het Restauratiefonds is een recht van eerste hypotheek gevestigd voor een bedrag van € 144.000,- op Choorstraat 8 te 's-Hertogenbosch en Choorstraat 14 te 's-Hertogenbosch.

Schenking pand:

Bij de schenking van het pand is in artikel 9, lid 1A opgenomen dat als de panden niet meer in gebruik zijn als museum, de panden om niet moeten worden overgedragen aan twee zussen van Hein Berge en als zij niet meer leven, aan hun kinderen.

De zussen zijn inmiddels overleden en de namen en adressen van de kinderen zijn bij het bestuur bekend.

Niet in de balans opgenomen activa

Voorwaardelijke activa

Op 28 augustus 2019 is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een bedrag ad € 28.415,- toegekend inzake de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM). De subsidie wordt voor 90% gedurende 2020 tot en met 2025 ontvangen. In 2026 vindt de verantwoording en eindafrekening plaats inzake de SIM.

Toelichting op staat van baten en lasten

Omzet en brutomarge

	2025	2024
	€	€
Baten		
Entreegelden	141.916	131.860
Opbrengst evenementen	47.215	1.621
Opbrengst verkoop museumwinkel	38.781	36.770
Opbrengst verhuur appartementen	45.825	44.127
Donaties	19.840	10.793
Donatie Mr. Paul de Gruyter stichting (archief)	12.500	-
Opbrengst zaalverhuur	-	289
Subsidie Gemeente 's-Hertogenbosch	77.920	74.410
Subsidie Prins Bernard Cultuurfonds (conservatoren)	2.500	22.500
Subsidie Provincie Noord-Brabant (stimulans publieksbereik)	-	10.000
Subsidie Prins Bernard Cultuurfonds (audiotour)	-	3.538
Subsidie Prins Bernard Cultuurfonds (Engelse lessen)	-	2.145
	386.497	338.053
Inkoopwaarde van de baten	28.006	25.111
Brutowinst	358.491	312.942

Personeelslasten

	2025	2024
	€	€
Lonen en salarissen		
Brutoloon	87.685	13.191
Vakantiegeld	6.479	1.021
Inhuur personeel	7.987	96.594
Bijdrage Coen Teulings Stichting (conservator)	-5.000	-
	97.151	110.806
Sociale lasten	14.994	2.039
Pensioenlasten	9.068	1.672
Totaal	121.213	114.517

Afschrijvingen en waardeveranderingen

	2025	2024
	€	€
Afschrijving op materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	21.842	23.968
Inventarissen	11.500	13.919
Totaal	33.342	37.887

Overige lasten

	2025	2024
	€	€
Overige personeelsgerelateerde lasten		
Overige werkkosten gericht vrijgesteld	7.647	7.816
Opleidingen	3.185	2.030
Reiskostenvergoedingen	1.801	-
Kantinelasten	336	1.589
	12.969	11.435
Huisvestingslasten		
Schoonmaaklasten	10.610	10.180
Gas, water en elektra	10.338	11.632
Zakelijke belastingen	8.142	7.448
Onderhoud gebouwen	6.551	7.054
Onderhoud inventaris	5.592	3.874
Beveiligingslasten	1.155	957
Milieuheffingen en zuiveringsleges	566	455
Teruggave energiebelasting	-5.495	-
Overige huisvestingslasten	2.011	777
	39.470	42.377
Verkooplasten		
Reclame- en advertentielasten	16.492	18.739
Verteer bezoekers	3.197	-
Kosten lijstwerk	2.411	139
Representatielasten	1.917	5.230
Beurslasten	867	1.275
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	608	-
Evenementslasten	262	1.311
Afboeken dubieuze debiteuren	203	-
Winkel- en etalagelasten	197	3.860
Overige verkooplasten	3.132	5.442
	29.286	35.996
Kantoorlasten		
Lasten automatisering	4.416	2.708
Kleine aanschaffingen kantoorinventaris	3.897	4.795
Kantoorbenodigdheden	3.011	7.577
Contributies en abonnementen	1.580	1.176
Telefoon en internet	596	758
Porti	275	701
	13.775	17.715

	2025	2024
	€	€
Algemene lasten		
Accountantslasten	12.487	13.935
Verzekeringen	7.433	8.359
Advieslasten	5.494	2.802
Betalingsverschillen	-	-3
Overige algemene lasten	-104	616
	25.310	25.709
Totaal	120.810	133.232

Financiële baten en lasten

	2025	2024
	€	€
Rentebaten banken	647	-
Rentelasten banken		
Rente leningen hypotheek	-2.880	-2.990
Banklasten	-	-1.448
	-2.880	-4.438
Rentelasten andere partijen		
Rente belastingdienst	-55	-
Totaal	-2.288	-4.438

Overige toelichtingen

Werknemers

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar bij Stichting P.M. Slager bedroeg:

Gemiddeld aantal werknemers over periode	2025	2024
	fte	fte
Werkzaam binnen Nederland	1,6	0,3

Ondertekening

's-Hertogenbosch, 12 juni 2026

Naam

Handtekening

De heer J.S.L.A.W.B. Roes handelend als voorzitter

De heer J.W.J. van Houten handelend als penningmeester